

Newsletter

Asijský program

3/2010

březen 2010

Měsíčník o dění na asijském kontinentu

V tomto vydání najdete

Soběstačné, multifunkční administrativní Sejong City

Hydro Power Plants in China

Lee Myung Bak zvyšuje pomoc rozvojovému světu

Seriál: Asijské osobnosti nominované na Nobelovu cenu míru 2009 – Thích Quảng Độ

Minianalýzy

Soběstačné, multifunkční administrativní Sejong City: Od nového hlavního města Jižní Koree ke komerčnímu, technologickému a vzdělávacímu centru

Šárka Baládová

Internetový deník Korea Herald se 17. března 2010 vrací k horkému tématu jménem „soběstačné, multifunkční administrativní město Sejong“. Monstrózní projekt Sejong city iniciovaný bývalým korejským prezidentem Roh Moo Hyun pravděpodobně zcela změní svůj původní účel – vybudování nového hlavního města.

Roh Moo Hyun v roce 2003 navrhnul vyřešit problém přelidněného Soulu a nemožnosti město dále rozšiřovat přesunem dvou třetin vládního aparátu do 120 kilometrů vzdálené provincie Chungcheong. Na zelené louce chtěl vybudovat soběstačné, multifunkční administrativní město budoucnosti stavící na nejmodernějších technologiích.

Realizace tohoto projektu byla součástí předvolební kampaně nové vlády, která získala moc v roce 2007. Nicméně po vítězných volbách nová vláda v čele s prezidentem Lee Myung-Bak přehodnotila svůj postoj. Přesun vládního aparátu označila za zcela neefektivní z důvodu geografického odloučení některých vládních agentur. Tento krok vzbudil vlnu nevole nejen ze strany opozice, ale způsobil i zásadní rozpory v rámci vládní strany.

I přes silný odpor a výhrůžky ve formě demonstrací navrhl vládní kabinet 16. března 2010 změnu zákona o Sejong City. Tento návrh počítá se zrušením původního záměru projektu – přesunutí vládního aparátu do Sejong city. Návrh zákona nově definuje Sejong city jako technologické

centrum pro výzkum vzdělávání a podnikání v oblasti high-tech. Cílem je konkurovat projektům jako Masdar city v Abu Dabi.

Hydro Power Plants in China

Martin Buchta

China counts half of the world's large dams within its borders, and is the biggest producer of hydropower. Today there are more than 25,800 large dams in China. Yet, the Chinese government has ambitious plans to expand hydropower power plants, more than doubling capacity to 250,000 MW by the year 2020.

During the huge Ertan and Three Gorges projects of the 1990s, western companies interested in the multi-billion dollar contracts had to manufacture half the turbines and generators on China in cooperation with Chinese partners. In such way the leading hydropower firms of the time (ABB, Alstom, General Electric and Siemens etc.) transferred their technology in the process. In recent years, Chinese institutions have taken a lead in building dams not also abroad. Chinese banks and companies are involved in constructing some 216 large dams in 49 different countries, particularly in Africa and Southeast Asia, including Kamchay Dam (Cambodia), Mphanda Nkuwa Dam (Mozambique), Merowe Dam (Sudan), and Tasang Dam (Burma).

Huge hydropower cascades have been proposed and are being constructed in the country's remote southwest, in the protected area of the Three Parallel Rivers of Yunnan - it is where three of Asia's greatest rivers - the Nu (Salween), Lancang (Mekong) and Jinsha (Yangtze) run almost parallel before two of them wind their way into Southeast Asia. System of cascading eight hydropower works is being planned for the middle reaches of the Yangtze river, with a total investment of 30 billion dollars. The Mekong is destined to become China's new water tower and electrical powerhouse. A total of eight hydroelectric dams are planned on the Mekong, four projects have been already completed. One of the largest in the cascade, Xiaowan dam in the remote southern province of Yunnan, with a capacity of 1,750 MW have been completed in October 2008 and started power production in May 2009. Xiaowan dam is the world's tallest, as high as the Eiffel Tower and the reservoir is more than 170 kilometres long. By 2014, engineers will have completed the Nuozhadu dam, which will be less high but will have an even larger reservoir. If all planned hydro power stations in southwestern China will be built over in the next 10 years, the amount of electricity generated would equal the output of five Three Gorges Dams. The Three Gorges dam on the Yangtze River is by far the world's largest hydropower project. With 18,200 megawatts, its capacity is bigger than the 500 hydropower plants and five nuclear reactors of Switzerland combined.

Chinese hydropower projects have already forced to move more than 10 million people from their homes and land. Pollution is another problem – creation of a water reservoirs impeded the river's capacity to cleanse itself. Around 30% of China's rivers are severely polluted, and some rivers don't meet the sea anymore. In addition, heavily polluting industries are allowed to settle in the area of hydro power plants. If government funded the construction of sewage treatment plants in the area, lots of them are idle because of their high operating costs.

Dozens of scientists and environmentalists have also appealed for the government to suspend the approval of big dams in the quake-prone southwest and to review of plans to build more dams in geologically unstable areas as Sichuan and Yunnan, which have seen the most earthquakes in the country. An earthquake which struck the region on 12th May 2008 killed almost 80,000 people and wrecked or damaged more than 2,000 dams.

Hydro projects on Mekong River will drastically change natural flood-drought cycle and block the transport of sediment, affecting ecosystems and the livelihoods of millions living downstream in Burma, Thailand, Laos, Cambodia and Vietnam. This cascade of dams will be able to store half the entire flow of the Mekong. In the future, the annual flood will be released gradually as turbines are switched on and off to supply year-round electricity. The new regime will largely eliminate the river's annual flood pulse and wreck the ecosystems that depend on it. Impacts to water levels and fisheries have already been recorded along the Thai-Lao border. In 1995 Vietnam, Cambodia, Laos, and Thailand — the four downstream nations on the river — formed the Mekong River Commission, an intergovernmental body tasked with overseeing sustainable development along the river. China never joined and is building dams without any prior consultation with its neighbors.

Lee Myung Bak zvyšuje pomoc rozvojovému světu

Petra Prášilová

Od nástupu Lee Myung Baka na post prezidenta Jižní Koreje uběhly již dva roky. Dne 25. února 2010 se u příležitosti tohoto výročí setkal s představiteli Korea Development Institute (KDI), který je největším think tankem v Jižní Koreji. KDI se mimo jiné podílel na hospodářském zázraku na konci 60. a v průběhu 70. let. Součástí prezidentovi návštěvy bylo setkání s mezinárodními studenty KDI School of Public Policy and Management, která působí právě při KDI a vzdělává leadery převážně veřejného, ale i privátního sektoru.

Většina těchto studentů pochází z rozvojových zemí a stávají se tak součástí Lee Myung Bakovi politiky „official development assistance (ODA) vůči rozvojovým zemím. Až do pozdních 90. let Jižní Korea rozvojovou pomoc hlavně přijímala, a proto chce nyní, v novém tisíciletí, vrátit světové ekonomice svůj podíl na rozvojové pomoci, ať už ve formě nízko úročených půjček, grantů, technické asistence či právě vzdělávání studentů z rozvojových zemí. Rozvojová pomoc ze strany Jižní Koreje samozřejmě není nezištná. Prezident věří, že pomoc rozvíjejícím se zemím nejen upevní diplomatické vztahy mezi danými zeměmi a Jižní Koreou, ale především otevře z dlouhodobého hlediska nové obchodní možnosti, které se korejské ekonomice, která je dnes jednou z nejvyspělejších ve světě, jistě bude hodit.

Podle OECD činila ODA v roce 2001 264 milionů USD. Tato částka vzrostla na 672 milionů USD v roce 2007, neboli na 0,07 % hrubého národního produktu. Tato hodnota stále zaostává za hlavními světovými donory, jejichž podíl na rozvojové pomoci v roce 2007 činil v průměru 0,3 % hrubého národního produktu. Lee Myung Bak plánuje ztrojnásobit ODA do roku 2015 tak, aby částka dosáhla 0,25 % HNP.

Vyvstává však otázka, jestli pouhé zvýšení finančního podílu na rozvojové pomoci opravdu pomůže rozvojovým zemím dosáhnout podobného zázraku, který můžeme pozorovat v Jižní Koreji. Při pohledu do historie nenajdeme mnoho zemí, kterým by půjčky od bohatých států pomohly vybudovat silnou demokracii a kvetoucí ekonomiku, ale právě naopak. Rozvojová pomoc v této formě vede k ještě většímu zadlužení. Je třeba přijít s novým přístupem, který umožní drobným podnikatelům rozvíjet své firmy, zabezpečí lidem vlastnická práva a jejich ochranu a podpoří vybudování demokracie a stabilních institucí.

Seriál: Asijské osobnosti nominované na Nobelovu cenu míru 2009 – Thích Quảng Độ

Nobelova cena míru patří od roku 1901, kdy byla poprvé udělena k nejvýznamnějším oceněním, jaké může jednotlivec na světě získat. Snad proto jsou na cenu nominováni a i méně populární lidé mimo okruh politiky. Morální ocenění, jeden z hlavních přínosů ceny, si zaslouží všechny nominované osobnosti asijského regionu pro rok 2009.

Během celkem šestidílného seriálu, Vám představíme následující osobnosti:

1. Chen Guangcheng, 陈光诚 - čínský aktivista za lidská práva (viz [Newsletter 06/2009](#))
2. Gao Zhisheng, 高智晟 - čínský aktivista za lidská práva (viz [Newsletter 07/2009](#))
3. Hu Jia, 胡佳 - čínský aktivista za lidská práva (viz [Newsletter 08/2009](#))
4. Liu Xiaobo, 刘晓波 - čínský aktivista za lidská práva (viz [Newsletter 01/2010](#))
5. Sun Wenguang, 孙文广 - čínský aktivista za lidská práva (viz [Newsletter 02/2010](#))
6. Thích Quảng Độ, vietnamský buddhistický mnich

Z důvodu přísného utajení oficiálního seznamu nominovaných a omezeného prostoru Newsletteru, vycházíme z neúplného seznamu předpokládaných nominovaných, zveřejňovaném každoročně Mezinárodním institutem výzkumu míru v Oslu (PRIO).

Thích Quảng Độ - Vytrvalý bojovník buddhismu

Jan Trnka

Thich Quang Do, občanským jménem Dang Phuc Tue, se narodil v severovietnamské provincii Thai Binh roku 1928. Ve svých 14 letech vstoupil do buddhistického kláštera, později se stal mnichem. Když v 17 letech přihlížel popravě svého učitele revolučním tribunálem, předsevzal si, že svůj život zasvětil aktivnímu prosazování buddhistických hodnot míru, soucítění a tolerance. V nadcházejících desetiletích nadále působil jako mnich a postupně se vypracoval na jednoho z vůdců místní Sjedenčené buddhistické církve.

Jakmile v roce 1975 získala moc nad Vietnamem komunistická strana, rázně omezila náboženskou svobodu v zemi. Thich Quang Do takové politice velmi překážel, a proto byl v dubnu 1977 poprvé uvězněn. Třebaže byl ve vazbě mučen nakonec ho v roce 1978 vláda obvinila pouze z „rušení pořádku a rozšiřování dezinformací“, načež ho později propustila. Střet s vládní mocí se opět rozhořel v roce 1981, kdy strana založila vlastní plně kontrolovanou buddhistickou církev.

Tradiční Sjedenčená buddhistická církev se tímto krokem stala ilegální, načež byli její dva hlavní vůdci Thich Quang Do a Thich Huyen Quang v rámci Vietnamu posláni na více než 10 let do vyhnanství. V roce 1994, po návratu z vnitřního exilu, Thich Quang Do přesto našel odvahu k sepsání zevrubné kritiky režimu, již adresoval přímo generálnímu tajemníkovi strany Do Muoi. Za „podkopávání vládních politik a poškozování státního zájmu“ byl mnich opět spolu s dalšími pěti osobnostmi odsouzen na 3 roky žaláře. Po roce 2000 je žije Thich Quang Do střídavě v domácím vězení, je často vyslýchán a neustále sledován.

Nominace na Nobelovu cenu za mír se Thich Quang Do dočkal poprvé v roce 2000, a to zásluhou poslanců a senátorů Austrálie, Belgie, Francie, Kanady a USA. Nominován byl i v dalších letech, včetně roku 2009. V Česku byl tento učený mnich spolu s dalšími vietnamskými aktivisty vyznamenán cenou Homo Homini za rok 2002, již každoročně uděluje společnost Člověk v tísni.

Tipy na publikace

Stanford University Press

Vedi R. Hadiz se ve své knize Localising Power in Post-Authoritarian Indonesia: A Southeast Asia Perspective zamýšlí nad nezamýšlenými důsledky designu institucionálních změn. Podle autora se mnoho z postautoritativních společností přiklonilo k decentralizaci moci, ve smyslu posílení lokální vlády, jako jednoho z prvků demokratizace a posílení „dobré vládnutelnosti“. Hadiz přesouvá pozornost k doprovodným tendencím a rozporům, které definují termíny, pod nimiž se ve skutečnosti odehrává lokalizace moci, tedy procesu, jenž vzájemně svazuje společenské a institucionální změny do výstupů v podobě společenských konfliktů v lokálních arénách moci. Srovnáním Indonésie, Thajska a Filipín, Hadiz usiluje porozumět zdánlivé hádance, jakým způsobem dokáží lokálně narušené systémy odolávat mezinárodním i domácím tlakům a přesvědčivě ukazuje, že lokální vláda a politika hraje nadále výraznou roli v globalizovaném světě.

East – West Center (Asia Pacific Bulletin, No. 46)

Sourabh Gupta se ve své analýze U.S.-Burma Relations: "Pragmatic Engagement" Greets "Discipline-Flourishing Democracy" věnuje motivacím barmské vlády znovu obnovit vztahy s USA, poté co se 3. listopadu 2009 náměstek amerického ministerstva zahraničí pro Dálný východ a Pacifik Kurt Campbell stal nejvyšším americkým činitelem, jenž navštívil, Myanmar od roku 1995, a následně k zesílení přesahu této události Barack Obama zapojil premiéra Thein Sein do jednání summitu uskupení Asijsko-pacifické ekonomické spolupráce (Asia-Pacific Economic Cooperation, APEC) v Singapuru.

Pozvánka

Přednáška: Proměny životního stylu v Číně ve 20. století

Kdy: Čtvrtek 8. 4., od 17:30 hod

Kde: Náprstkovo muzeum, Betlémské náměstí 1, Praha 1

Program: Přednáška z Cyklu Odívání v Číně mapuje změny v životním stylu městských obyvatel během 20 století v kosmopolitní Šanghaji. Přednáší Mgr. Helena Heroldová, Ph.D.

Pozn.: Nutná rezervace na tel. 224 497 511 nebo na e-mail: lucie.cechova@nm.cz. Doba trvání jednotlivých programů je 60–120 minut. Vstupné: 30 Kč/ návštěvník.

Seminář: Etiketa japonského meče

Kdy: Sobota 10. 4., od 13:00 hod.

Kde: Kulturní a informační středisko česko-japonské společnosti, Na můstku 8/380, Praha 1

Benron Taikai – soutěž v japonském přednesu

Kdy: Sobota 17. 4., od 13:00 hod.

Kde: Mramorový sál paláce Lucerna, Štěpánská 61, Praha 1

Program: Již 34. ročník, soutěž je oblíbená jak mezi studenty japonštiny, tak japonskou komunitou. Vstup volný pro všechny příznivce japonštiny.

Newsletter vyjadřuje názory autorů. Názory vyjádřené v textu nemusí být nutně stanoviskem Asociace pro mezinárodní otázky.

Koordinátor projektu: Jan Trnka Tajemník: Jan Trnka Minianalýzy: Martin Buchta, Šarka Baladova, Petra Prášilová Seriál: Jan Trnka Tipy na publikace: Pavel Maškarinec Pozvánka: Jan Trnka Grafický návrh: Side2 Šablona: Petr Netuka Sazba: Pavel Maškarinec Kontakt na redakci: newsletter.ap@amo.cz

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) Žitná 27, 110 00 Praha 1 Tel./Fax: +420 224 813 460 E-mail: info@amo.cz / www.amo.cz

© Asociace pro mezinárodní otázky 2010
